

Campine NV

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering over het boekjaar
afgesloten op 31 december 2017

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering van Campine NV over het boekjaar afgesloten op 31 december 2017

(Geconsolideerde jaarrekening)

In het kader van de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van Campine NV (de "vennootschap") en haar dochterondernemingen (samen "de groep"), leggen wij u ons commissarisverslag voor. Dit bevat ons verslag over de controle van de geconsolideerde jaarrekening alsook het verslag betreffende de overige door wet-, regelgeving en normen gestelde eisen. Deze verslagen zijn één en ondeelbaar.

Wij werden benoemd in onze hoedanigheid van commissaris door de algemene vergadering van 9 mei 2017, overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan uitgebracht op aanbeveling van het auditcomité en op voordracht van de ondernemingsraad. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening afgesloten op 31 december 2019. Bij gebrek aan online archieven die teruggaan vóór 1997, is het voor ons niet mogelijk om met precisie het eerste jaar van ons mandaat te achterhalen.

Verslag over de controle van de geconsolideerde jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de geconsolideerde jaarrekening van de groep, die de geconsolideerde balans op 31 december 2017 omvat, alsook de geconsolideerde winst- en verliesrekening, het geconsolideerde overzicht van het totaalresultaat, het geconsolideerde mutatieoverzicht van het eigen vermogen en het geconsolideerde kasstroomoverzicht voor het boekjaar eindigend op die datum en de toelichting, met de belangrijkste gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige informatieverschaffing, waarvan het totaal van de geconsolideerde balans 72 173 (000) EUR bedraagt en waarvan het geconsolideerd overzicht van netto winst of verlies afsluit met een winst van het boekjaar van 7 008 (000) EUR.

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en van de financiële toestand van de groep op 31 december 2017, alsook van zijn geconsolideerde resultaten en van zijn geconsolideerde kasstromen over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.

Basis voor het oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISAs). Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie "Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening" van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Kernpunten van de controle

De kernpunten van onze controle betreffen die aangelegenheden die naar ons professioneel oordeel het meest significant waren bij de controle van de geconsolideerde jaarrekening van de huidige verslagperiode. Deze aangelegenheden zijn behandeld in de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover, en wij verschaffen geen afzonderlijk oordeel over deze aangelegenheden.

Kernpunten van de controle	Hoe onze controle de kernpunten van de controle behandelde
<p>Blootstelling van de economische prestaties aan de evolutie van de marktprijzen</p> <p>De winstgevendheid van de Groep is in grote mate afhankelijk van de marktprijzen van grondstoffen en metalen, die onderhevig zijn aan (significante) schommelingen als gevolg van veranderende vraag en/of aanbod van grondstoffen en eindproducten, of vanwege speculatie op de markt. Dit kan een invloed hebben op de jaarrekening van de onderneming op de volgende gebieden:</p> <p><u>Voorraadwaardering:</u> Voorraden worden gewaardeerd volgens de FIFO-methode waardoor ze nauw aansluiten bij de evolutie van de marktprijzen. Bijgevolg hebben significante prijsevoluties een directe invloed op de waardering van de voorraad.</p> <p>Als gevolg van frequente prijsveranderingen op de markt, voert de onderneming een maandelijks Lower of cost or market -analyse uit. De Lower of cost or market -voorziening wordt voornamelijk berekend op de grondstoffen en de bijproducten aangezien de afgewerkte producten pas worden vervaardigd wanneer een bestelling wordt ontvangen. Tijdens de analyse van de Lower of cost or market-voorziening toetst de onderneming de waardering van de voorraad af ten opzichte van onafhankelijke maatstaven in de markt van lood en antimoonprijzen.</p> <p><u>Operationeel- en indekkingsresultaat:</u> Fluctuaties in marktprijzen hebben een directe invloed op de omzet en de kostprijs van de verkochte goederen, echter heeft de onderneming te maken met een vertraging in de tijd betreffende het prijsniveau van beide financiële stromen en bijgevolg is haar operationele marge onderworpen aan potentieel aanzienlijke gevolgen. Om blootstellingen op open voorraadposities te beheren, sluit de ondernemingen indekkingscontracten af voor loodactiviteiten.</p>	<p>Tijdens onze controlewerkzaamheden hebben we de volgende procedures uitgevoerd met betrekking tot de voorraadwaardering en het operationele en indekkingsresultaat:</p> <p><u>Voorraadwaardering:</u> We hebben een controle uitgevoerd van de waardering van de grondstoffen, alsook van de waardering van deze grondstoffen in de goederen in bewerking en de afgewerkte producten om een oordeel te kunnen vormen over de juistheid van de waardering van de voorraad in overeenstemming met het FIFO-principe.</p> <p>Bijkomend hebben we eveneens de berekeningen, alsook de analyse en het oordeel van het management bij het bepalen van de Lower of cost or market-voorziening gecontroleerd door toetsing aan onafhankelijke marktmaatstaven voor lood- en antimoonprijzen.</p> <p><u>Operationeel- en indekkingsresultaat:</u> We hebben de relevante interne sleutelcontroles met betrekking tot de bedrijfsprocessen van de verkoop- en aankoopcyclus geïdentificeerd en gecontroleerd, om te concluderen over de geschiktheid van de erkenning van de omzet en de kostprijs van verkochte goederen.</p> <p>We hebben een beoordeling gemaakt van de gedetailleerde margeanalyse per bedrijfseenheid, zoals deze werd opgemaakt door het management en waarin de operationele resultaten van deze bedrijfseenheden worden gerationaliseerd ten opzichte van de evolutie van de marktprijzen.</p> <p>De marktwaarde van de indekkingscontracten zoals vermeld in toelichting 5.14 werd afgestemd met de confirmaties van de makelaars en de reële marktwaarde van de uitstaande hedging contracten werd gerationaliseerd.</p>

	<p>Bijkomend werden de geboekte resultaten voor een steekproef van afgesloten indekkingstransacties afgetoetst met de bevestigingen van makelaars om de accuraatheid van de geboekte resultaten te controleren.</p>
<p>Boekhoudkundige verwerking van voorzieningen voor bodemsanering</p> <p>De totale provisie voor risico's en kosten per 31 december 2017 bedraagt 1.090 KEUR, waarvan het gehele bedrag gerelateerd is aan de provisie voor bodemsanering.</p> <p>Deze voorzieningen worden erkend op basis van saneringsverplichtingen die bestaan op balansdatum of die van kracht zullen worden ingevolge investeringsplannen van het management die formeel werden goedgekeurd door de raad van bestuur op balansdatum. De beslissing om nieuwe magazijnen of productiefaciliteiten te bouwen, houdt vaak de verplichting in om de bodem van de betrokken oppervlakte te saneren.</p> <p>De aansprakelijkheid en de saneringsverantwoordelijkheid, evenals de kosten met betrekking tot de saneringsoperaties, worden bepaald op basis van een rapport van een externe milieudeskundige die toeziet op de naleving van de milieuwetgeving.</p> <p>We besteden bijzondere aandacht aan dit onderdeel van de jaarrekening, aangezien veranderingen in managementbeslissingen of veranderingen in wetgeving een significante invloed kunnen hebben op het bedrag dat erkend werd met betrekking tot de voorzieningen voor bodemsanering in de jaarrekening.</p>	<p>Tijdens onze controle hebben we de volgende werkzaamheden uitgevoerd met betrekking tot de provisie voor bodemsanering zoals beschreven in toelichting 5.21:</p> <p>We hebben inzicht verworven in het erkenningsproces betreffende voorzieningen voor bodemsanering en hebben de controles in dit proces geëvalueerd.</p> <p>We hebben alle communicatie met externe dienstverleners gecontroleerd om eventuele wijzigingen met betrekking tot de huidige saneringsverplichtingen of wijzigingen in de wetgeving die kunnen leiden tot een correctie in de voorzieningen die zijn opgenomen in het resultaat van voorgaande jaren te kunnen identificeren.</p> <p>Daarnaast hebben we de investeringsplannen die werden goedgekeurd door de raad van bestuur besproken met het management in het kader van de evaluatie van potentiële nieuwe saneringsverplichtingen.</p> <p>We hebben eveneens een detailcontrole uitgevoerd met betrekking tot saneringsoperaties die in de huidige periode zijn uitgevoerd om de gebudgetteerde saneringskosten van eerdere periodes te toetsen met de werkelijke saneringskosten die in de huidige periode zijn gemaakt.</p> <p>Voor nieuwe saneringsprovisies hebben we een sensitiviteitsanalyse uitgevoerd om:</p> <ul style="list-style-type: none">) De geschiktheid en validiteit te analyseren van het oordeel van het management om de voorziening te bepalen.) Het oordeel van het management te toetsen aan de hand van het rapport van de externe dienstverlener en recente, werkelijke kosten van de saneringswerkzaamheden.) De consistentie van het proces met betrekking tot de berekening van de voorzieningen voor bodemsanering te controleren.

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor de geconsolideerde jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften, alsook voor de interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

Bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de groep om haar continuïteit te handhaven, alsook voor het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de groep te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of geen ander realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de geconsolideerde jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISAs is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze geconsolideerde jaarrekening, beïnvloeden.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISAs, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. Wij voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- J het identificeren en inschatten van de risico's dat de geconsolideerde jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- J het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de groep;
- J het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- J het concluderen dat de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis van de verkregen controle-informatie, of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de groep om zijn continuïteit te handhaven. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de geconsolideerde jaarrekening, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot op de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de groep zijn continuïteit niet langer kan handhaven;
- J het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de geconsolideerde jaarrekening, en van de vraag of de geconsolideerde jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld;
- J het verkrijgen van voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de entiteiten of bedrijfsactiviteiten binnen de groep gericht op het tot uitdrukking brengen van een oordeel over de geconsolideerde jaarrekening. Wij zijn verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. Wij blijven ongedeeld verantwoordelijk voor ons oordeel.

Wij communiceren met het auditcomité onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

Wij verschaffen aan het auditcomité tevens een verklaring dat wij de relevante deontologische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd, en wij communiceren met hen over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en, waar van toepassing, over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Uit de aangelegenheden die met het auditcomité zijn gecommuniceerd bepalen wij die zaken die het meest significant waren bij de controle van de geconsolideerde jaarrekening van de huidige verslagperiode, en die derhalve de kernpunten van onze controle uitmaken. Wij beschrijven deze aangelegenheden in ons verslag, tenzij het openbaar maken van deze aangelegenheden is verboden door wet- of regelgeving.

*
*   *

Verslag betreffende de overige door wet-, regelgeving en normen gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening.

Verantwoordelijkheden van de commissaris

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm (Herzien in 2018) bij de internationale controlestandaarden (ISAs), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening na te gaan, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en andere informatie opgenomen in het jaarrapport

Na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening, zijn wij van oordeel dat dit jaarverslag overeenstemt met de geconsolideerde jaarrekening voor boekjaar afgesloten op 31 december 2017 en is opgesteld overeenkomstig het artikel 119 van het Wetboek van vennootschappen.

In de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport, zijnde:

J de vereiste onderdelen van het jaarverslag van Campine overeenkomstig artikel 96 en 119 van het Wetboek van vennootschappen zoals weergegeven in het hoofdstuk "Verslag van de Raad van Bestuur aan de Algemene Vergadering der Aandeelhouders van dinsdag 22 mei 2018 in het kader van de geconsolideerde jaarrekening" van het jaarlijks financieel verslag.

een afwijking van materieel belang bevatten, hetzij informatie die onjuist vermeld of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, hebben wij geen afwijking van materieel belang te melden. Wij drukken geen enkele mate van zekerheid uit over het jaarrapport.

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

- J Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten verricht die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening en ons bedrijfsrevisorenkantoor is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de groep.
- J De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening bedoeld in artikel 134 van het Wetboek van vennootschappen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

Andere vermeldingen

Huidig verslag is consistent met onze aanvullende verklaring aan het auditcomité bedoeld in artikel 11 van de verordening (EU) nr. 537/2014.

Antwerpen, 13 april 2018

De commissaris

DELOITTE Bedrijfsrevisoren
BV o.v.v.e. CVBA
Vertegenwoordigd door Luc Van Coppenolle

Deloitte.

Deloitte Bedrijfsrevisoren / Réviseurs d'Entreprises
Burgerlijke vennootschap onder de vorm van een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid /
Société civile sous forme d'une société coopérative à responsabilité limitée
Registered Office: Gateway building, Luchthaven Nationaal 1 J, B-1930 Zaventem
VAT BE 0429.053.863 - RPR Brussel/RPM Bruxelles - IBAN BE 17 2300 0465 6121 - BIC GEBABEBB

Member of Deloitte Touche Tohmatsu Limited